(1936—38), lk. 22, 26, 31 jj.; M. Päss, J. V. ja Eesti Päästekomitee („Varamu“ 1938, nr. 4); Suomen vapaussota VII (1922; toimetanud: K. Donner, Th. Svedlin, H. Nurmio); Suomen vapaussota vuonna 1918 III, V (1922, 1924—25; toimetanud: H. Ignatius, G. Theslöf, E. G. Palmén jt.); „Rahvaleht“ 1938, nr. 43 ([E.] L[aaman]), ja 1939, nr. 61 (J. Kukk, R. Rääго, A. Hellat, R. Paabo jt.). *A. L-g.*

**WINKLER, Karl Alexander,** baltisaksa maalikunstnik, sünd. 6. VII 1860 vkj. Tallinnas arsti pojana, õppis kohalikus toomkoolis, 1879—84 keeleteadust Tartu ülikoolis ja omandas kandidaadi astme; ta töötas ühtlasi kunstiajaloo alal prof. G. Loeschcke (vt.) juures. Teotsenud Baltimaal 6 a. koduõpetajana, õppis W. a-st 1889 maalikunsti prof. H. Eschke juures Berliinis ja G. Way juures Lausanne'is. Hiljemini toimis ta loova kunstnikuna peamiselt Tallinnas ning võttis aeg-ajalt ette pikemaid kunstiteekondi välismaile. A-st 1905 töötas W. kestvalt Loschwitz'is Dresdeni lähedal; surn. 23. VII 1911 ukj. Dresdenis. — W-i toodang koosneb valdavas enamuses meisterlikult teostatud impressionistlik-realistlikest akvarellmaalidest, mille kujunduslikuks sisuks on maastikud, arhitektoonilised motiivid ja linnavaated, eriti Eestist ja Itaaliast. Peale nende on temalt teada veel mõnikümmend teost õlis ja pastelltehnikas. Võtnud alates 1899 järjekindlalt ja sageli edukalt osa Kunstnikkude-akvarellistide Ühingu näitusist Peterburis kui ka kunstinäitusist Lääne-Euroopas, oli W. viimaseid Eestist võrsunud balti-saksa maalikunstnikke, kes oma loominguga saavutas ulatuslikuma tunnustuse väljaspool Baltimaid. Ta teoseid leidub mitmes kodu- ja välismaa muuseumis, eriti arvukalt aga erakogudes. A-l 1926 korraldas dr. Leo v. Kügelgen Tallinnas ta teoste mälestusnäituse.

G. v. Rosen, C. v. W. (Jahrbuch der Bildenden Kunst in den Ostseeprovinzen, V a.-k., 1911). *A. V.*

***WINNIG, August,** saksa poliitikategelane, asutas 1927. a. nn. vanasotsialistide rühma, millest aga peatselt lahkus. W. on ms. avaldanud veel teosed „Das Reich der Republik“ (1928), „Vom Proletariat zum Arbeitertum“ (1930) ja autobiograafilise tagasivaate „Heimkehr“ (1935), mis sisaldab elavalt kujutatud mälestusi ja andmeid ta teotsemise ajast Baltimail. *T.*

***VIRGO, Eduard Reinhold,** ajakirjanik, diplomaat ja majandustegelane. Koos A. Piibu ja R. Pustaga oli ka V. tegev Britilt Eesti riigi *de facto* tunnustuse saavutamisel (mais 1918). Samuti koos A. Piibu ja M. Martnaga (vt. neid ka *Suppl.*) soetas ta Britilt Eestile abi sõjalaevastiku ja sõjamoona näol. — V. oli saadikuks Riias aug-ni 1931 ja seejärel välisministeeriumi väliskaubanduse osakonna direktoriks enda surmani 28. IV 1938 ukj. Tallinnas. — V. kui saadiku kaastegevusel laiendati Eesti-Läti ajutist kaubalepingut ja asutati mõlema maa suhete tihendamiseks Eesti-Läti ja Läti-Eesti sõprusühingud (1928—29). Ta oli ka nende ühingute auliige. Väliskaubanduse osakonna direktorina teotses ta agarasti Eesti kaubanduse korraldamisel teiste riikidega. Ühtlasi töötas V. kaasa reas muis organisatsioones, nagu Väli-Eesti Ühingu juhatuses algusest (1928) peale, Eesti-Rootsi Ühingu ja Eesti-Inglise Kultuurühingu juhatuses.

Post. 1938, nr. 115; Pvl. 1938, nr. 115; „Uus Eesti“ 1938, nr. 117; E. Laaman, Eesti iseseisvuse sünd I—VI (1936—38); isikl. jm. saadud andmed. *T.*

***VIRKHAUS, Adalbert August,** muusikategelane, on jätkanud laulu- ja muusikaõpetajana tegevust Tartu koolides, peamiselt H. Treffner'i gümnaasiumis. V. on olnud Tartumaa II laulupeol 1930. a. ja III laulupeol 1935. a. pasunakooride üldjuhiks, a-st 1929 Tartu Maarja kiriku laulukoori juhatajaks ja a-st 1936 Kaitseliidu Tartu Maleva orkestrijuhiks. V-i helitöist on veel mainitavad: Keelpillide kvartett (1908; g-moll), Kolm karakterpala orkestrile (1909), operetid „Veskineid“ (Agnes Taar'i tekst; esiettekanne Tartus 1933) ja „Kevadtormid“ (Fr. Virkhaus'i tekst; esiettekanne Tartus 1934) ning helinäidend „Isamaa auks“ (S. Pruuden'i tekst; esiettekanne Tallinnas 1935). V. on teostanud ka rea välismaareise.

Isikl. jm. saadud andmed. *J. V. V.*

***VIRKHAUS, Joosep Heinrich,** muusikategelane, suri 15. XII 1934 ukj. Tartus.

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 377